

Skadeforsikring

REISEFORSIKRING NÆRING 671-02, gyldig fra 01.08.2017

INNHOOLD

1.	Generelt om forsikringen.....	4
1.1	Innledende bestemmelser.....	4
1.2	Hvem forsikringen gjelder for	4
1.3	Hvor og når forsikringen gjelder	5
1.4	Dokumenter som må medbringes på reisen	5
2.	Dekningsoversikt	6
3.	Evakuering/tilbakeholdelse	6
3.1	Evakuering ved krig, terror, naturskade eller epidemi	6
3.2	Tilbakeholdelse	6
4.	Avbestillingsforsikring	7
4.1	Hvor forsikringen gjelder	7
4.2	Hva forsikringen omfatter	7
4.3	Hva Selskapet erstatter og hvilke begrensninger som gjelder	7-8
4.4	Hva Selskapet ikke erstatter	8
4.5	Sikkerhetsforskrifter	8
4.6	Sikredes plikter og forholdsregler	9
4.7	Dekning fra annet hold.....	9
5.	Forsinkelse	10
5.1	Forsinket ankomst	10
5.2	Forsinket avgang	10
5.3	Forsinket bagasje	10
5.4	Begrensninger	10
6.	Reisegods.....	11-14
6.1	Reisegods.....	11
6.2	Penger	11
6.3	Reisedokumenter	11
6.4	Begrensninger	11
6.5	Hvilke skader som erstattes.....	12
6.6	Hva forsikringen ikke omfatter	12-13
6.7	Skadeoppgjør og erstatningsberegning	13-14
6.8	Bortkomne gjenstander.....	14
7.	Sikkerhetsforskrifter reisegods.....	14-15
7.1	Sikkerhetsforskrift	14
7.2	Tilsyn med gjenstander.....	14
7.3	Krav til oppbevaring	14
7.4	Kontanter og verdipapirer	15
7.5	Oppbevaring av spesielle gjenstander.....	15
7.6	Oppbevaring av gjenstander om natten.....	15
7.7	Gjenstander under transport	15
7.8	Emballasje	15
7.9	Hvilke gjenstander som ikke skal sendes som innsjekket bagasje	15

8.	Reisesykeforsikring.....	16-20
8.1	Hva reisesykeforsikringen omfatter.....	16
8.2	Medisinske behandlingsutgifter.....	17
8.3	Tannlegeutgifter.....	17
8.4	Hjemkall.....	17
8.5	Sykeledsagelse/tilkallelse/remplassing.....	18
8.6	Avbrutt feriereise.....	19
8.7	Forsikredes plikter ved skadetilfelle.....	19
8.8	Unntak og begrensninger i forsikringsdekningen.....	20
8.9	Sikkerhetsforskrift.....	20
9.	Ulykkesforsikring.....	21-25
9.1	Hva forsikringen omfatter.....	21
9.2	Forsikringssum.....	21
9.3	Hvilke skader Selskapet svarer for og hvilke begrensninger som gjelder.....	21-22
9.4	Hvilke skader Selskapet ikke dekker.....	23-25
9.5	Skadeoppgjør og erstatningsberegning.....	25
10.	Privatansvarsforsikring.....	25-27
10.1	Hvor forsikringen gjelder.....	25
10.2	Hva forsikringen omfatter.....	25
10.3	Unntak.....	26
10.4	Skadeoppgjør og erstatningsbegrensning.....	27
11.	Rettshjelpsforsikring.....	27-29
11.1	Hvor forsikringen gjelder.....	27
11.2	Hva forsikringen omfatter.....	27
11.3	Virkefelt i tid.....	27
11.4	Hva forsikringen ikke omfatter.....	28
11.5	Forsikredes plikter og forhåndsregler ved skadetilfelle.....	28
11.6	Skadeoppgjør og erstatningsberegning.....	29
12.	Egenandel ved leiebil på feriereise.....	29
12.1	Egenandel ved leiebil på feriereise.....	29
13.	Sikredes plikter ved skade.....	30-32
13.1	Melding om skade.....	30
13.2	Forsinket reisegods.....	30
13.3	Reisegodsforsikring.....	30
13.4	Melding om skade ved sykdom og ulykke.....	30
13.5	Kontakt ved akutt sykdom og ulykke.....	31
13.6	Hjemkall.....	31
13.7	Erstatningskrav ved reiseansvar.....	31
13.8	Kontakt ved andre skader.....	31
13.9	Sikredes plikt til å begrense tapet.....	31
13.10	Sikring av krav mot andre.....	31
13.11	Krav dekket i flere selskaper.....	31
13.12	Konsekvenser ved brudd på bestemmelsene om sikredes plikter ved skade.....	32

14. Øvrige bestemmelser ved skadeoppgjør	32-33
14.1 Forsikringstakers opplysningsplikt	32
14.2 Nødvendige undersøkelser	32
14.3 Konsekvenser ved brudd på sikkerhetsforskrift	32
14.4 Handlinger, unnlater/Identifikasjon	32
14.5 Spesielt ved personskade og sykdom	32
14.6 Dekning av utgifter/sikredes plikt til å dokumentere kravet	33
15. Spesielle bestemmelser	33-34
15.1 Spesielle bestemmelser for reise	33
15.2 Særlige begrensninger i Selskapets erstatningsplikt	34

1. Generelt om forsikringen

<p>1.1 Innledende bestemmelser</p>	<p>Forsikringsavtalen med Nemi Forsikring AS, heretter kalt Selskapet, består av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsikringsbeviset. • Særskilte vilkår angitt i forsikringsbeviset. • Dette vilkåret – HELÅRS REISEFORSIKRING 913-03. • Generelle vilkår Privatforsikring. • Andre bestemmelser gitt i, eller med hjemmel i, lov eller forskrift. • Særskilt nevnes: <ul style="list-style-type: none"> - LOV-1989-06-16-69 om forsikringsavtaler (heretter kalt FAL). - LOV-2005-06-10-44 om forsikringsvirksomhet. <p>Teksten i Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Produktvilkåret gjelder foran Generelle vilkår. Forsikringsbeviset, forsikringsavtalen og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes. Er det inngått avtaler utover standardvilkåret, vil dette fremgå av forsikringsbeviset.</p> <p>Hva forsikringen omfatter er beskrevet i forsikringsbeviset, dette gjelder både hva som er forsikret og forsikringssummer.</p> <p>Erstatningsreglene i FAL § 6-1 er fraveket. Selskapets ytelser fremgår av vilkårene nedenfor under hver dekning, og er begrenset til det som er angitt der.</p>
<p>1.2 Hvem forsikringen gjelder for</p>	<p>Forsikringen gjelder for den eller de personer som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker) og som er medlem av norsk folketrygd med fulle rettigheter, har bostedsadresse i Norge registrert i folkeregisteret og som skal returnere til Norge etter reisen.</p> <p>Dersom det er tegnet dekning for familie, er følgende omfattet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ektefelle/samboer/registrert partner som er medforsikret må ha felles adresse med forsikringstaker, registrert i Folkeregisteret i Norge. • Egne barn og fosterbarn er omfattet av familieforsikringen til første hovedforfall etter at barnet har fylt 20 år. Det er en forutsetning at barnet har samme folkeregistrerte bostedsadresse som en av foreldrene. Adoptivbarn er omfattet fra det tidspunkt den faktiske omsorgen for barnet overtas. Barn født av surrogatmor er medforsikret fra endelig ankomst til bopel i Norge. <p>Aldersbegrensning for ulykkesforsikringen. Se punkt 9.2</p> <p>Definisjoner:</p> <p>Forsikringstaker – Den som inngår forsikringsavtale med Selskapet.</p> <p>Sikrede – Den som etter forsikringsavtalen i skadeforsikring vil ha krav på erstatning eller forsikringssum. I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er dekket.</p> <p>Forsikrede – Den persons liv og helse forsikringen er knyttet til.</p> <p>Nærmeste familie – Menes ektefelle/samboer/registrert partner, barn og barnebarn, foreldre og besteforeldre, søsken, svigerforeldre/svoger/svigerinne og svigerbarn.</p>

1.3 Hvor og når forsikringen gjelder	<p>I hvilket geografisk område forsikringen gjelder fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Forsikringen gjelder for reiser med varighet inntil 45 dager, så fremt ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Forsikringen er gyldig utover avtalt periode i følgende tilfeller:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I inntil to døgn som følge av uforutsette og tvingende årsaker utenfor forsikredes kontroll. • I inntil 60 døgn når forlengelse av en reise skyldes sykdom/ulykkesskade og forsikrede av medisinske grunner og etter legens ordre ikke kan reise hjem som planlagt. <p>Reisens varighet regnes fra den dag man reiser ut fra folkeregistrerte adresse i Norge, og til man er tilbake på samme sted.</p> <p>Forsikringen gjelder ikke på følgende steder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikredes faste eller midlertidige bostedsadresse. • På sikredes faste arbeidssted i arbeidstiden. Med fast arbeidssted menes det sted hvor man utfører sitt daglige arbeid. For eksempel for yrkessjåfører er dette buss, lastebil, taxi ol. For håndverkere og omreisende selgere er det stedet hvor de til enhver tid utøver sitt daglige arbeid. • På undervisningssted/studiested i undervisningstiden/studietiden skole/universitet/høyskole/SFO/AKS/barnehage/militærtjeneste eller lignende.
1.4 Dokumenter som må medbringes på reisen	<p>Ved reise til EU/EØS-land, må Europeisk helsetrygdkort fra Folketrygden medbringes for å oppnå rett til dekning av utgifter til medisinsk behandling etter oppholdslandets lovgivning på offentlig behandlingssted.</p> <p>Nødvendig dokumentasjon (Europeisk Helsetrygdekort) utstedes i Norge av HELFO (Helseøkonomiforvaltningen). Les om/bestill Europeisk Helsetrygdekort på www.helfo.no.</p> <p>Reiseforsikringsbeviset bør også medbringes som dokumentasjon for forsikringens sykedel, og vises uoppfordret til behandlende lege/sykehus ved evt. akutt sykdom eller ulykke. Beviset inneholder også telefonnummer etc. til SOS International.</p>

2. Dekningsoversikt

Dekning	Forsikringssum per person	Forsikringssum familie
Evakuering	Kr 25 000,-	Kr 40 000,-
Avbestilling	Kr 100 000,-	Kr 250 000,-
Innhenting av reiserute v/forsinket ankomst	Kr 30 000,-	Kr 50 000,-
Innhenting av reiserute v/forsinket avgang	Kr 3 000,-	Kr 6 000,-
Forsinket bagasje	Kr 5 000,-	Kr 25 000,-
Forsinket bagasje Tjenestereise	Kr 10 000,-	
Reisegods - samlet	Kr 100 000,-	Kr 200 000,-
Reisegods - enkeltgjensander	Kr 15 000	Kr 15 000,-
Reisegods – arbeidsgivers eiendeler	Kr 15 000,-	Kr 15 000,-
Reisegods - kontanter	Kr 3 000,-	Kr 6 000,-
Reisegods - reisedokumenter	Kr 15 000	Kr 75 000,-
Reisegods - verdigjenstander	Kr 20 000,-	Kr 30 000,-
Reisegods - sykkel	Kr 10 000,-	Kr 10 000,-
Reisesyke	Ubegrenset	Ubegrenset
Hjemtransport	Ubegrenset	Ubegrenset
Tilkallelse	Kr 80 000,-	Kr 80 000,-
Remplassing	Ubegrenset	Ubegrenset
Avbrutt feriereise	Kr 50 000,-	Kr 100 000,-
Ulykke - Voksen Invaliditet/Død, inntil fylte 70 år	Kr 300 000,-	Kr 300 000,-
Ulykke - Barn Invaliditet	Kr 500 000,-	Kr 500 000,-
Ulykke - Barn Dødsfall	Kr 100 000,-	Kr 100 000,-
Ulykke - Medisinske behandlingsutgifter inntil fylte 70 år	Kr 25 000,-	Kr 25 000,-
Ulykke - Medisinske behandlingsutgifter etter fylte 70 år	Kr 5 000,-	Kr 5 000,-
Reiseansvar	Kr 15 000 000,-	Kr 15 000 000,-
Rettshjelp	Kr 60 000,-	Kr 60 000,-

3. Evakuering/tilbakeholdelse

3.1 Evakuering ved krig, terror naturskade eller epidemi	<p>Dersom det på reise oppstår overhengende fare for utbrudd av krig eller krigslignende tilstand mens sikrede oppholder seg i landet, eller dersom evakuering iverksettes etter råd fra norske myndigheter som følge av inntrufne terrorhandlinger/alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden som før ankomst ble ansett som fredelig, eller epidemier/naturkatastrofer, dekker forsikringen evakuering til nærmeste sikre destinasjon i henhold til det norske Utenriksdepartementets anbefaling, samt merutgifter hertil.</p> <p>Transporten skal finne sted ved første anledning etter departementets anbefaling.</p>
3.2 Tilbakeholdelse	<p>Dersom sikrede blir holdt tilbake av myndighetene i et land som følge av krig eller risiko for krig, dekker forsikringen i opptil tre måneder betalte og dokumenterte merutgifter til opphold og innenlands transport med opptil kr 25.000,-, samt merutgifter til mat med opptil kr 500,- pr. døgn.</p> <p>Det er en betingelse for dekningen at sikrede ikke på et tidligere tidspunkt har unnlatt å følge det norske Utenriksdepartementets oppfordring til evakuering, samt at området ble ansett som fredelig før reisen fant sted.</p>

4. Avbestillingsforsikring

4.1 Hvor forsikringen gjelder	<p>Forsikringen gjelder for reiser og/eller leieforhold i det området som fremgår av forsikringsbeviset, men bare for reiser som er betalt før utreisedato og starter fra bostedsadresse i Norge.</p>
4.2 Hva forsikringen omfatter	<p>a. Forsikringen omfatter avbestillingsomkostninger som påføres sikrede i henhold til fastlagte bestemmelser av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transportør • Reisearrangør • Hotell eller utleier av hytte/rom <p>Med avbestillingsomkostninger menes det innbetalte beløp for reise og opphold sikrede ikke får refundert ved avbestilling før avreise. Skatter og offentlige avgifter er ikke omfattet av forsikringen. Øvrige avgifter som inngår i transportselskapets billettpris er heller ikke omfattet.</p> <p>Arrangementer er omfattet når de er en del av reisens pris. Kurs og konferanser er ikke omfattet av forsikringen.</p> <p>b. Forsikringstiden regnes fra det tidspunkt reisen/leieforholdet er helt eller delvis betalt til planlagt avreisetidspunkt. Det er en forutsetning at forsikringen er i kraft før første innbetaling er foretatt.</p>
4.3 Hva Selskapet erstatter og hvilke begrensninger som gjelder	<p>Forsikringen dekker avbestillingsomkostninger der reise ikke kan gjennomføres som følge av:</p> <p>a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uventet, akutt og behandlingskrevende sykdom. • Alvorlig ulykkesskade. • Dødsfall. <p>Erstatning under dette punkt skjer når forhold som nevnt over inntreffer i forsikringstiden og rammer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikrede eller dens nærmeste familie bosatt i Norden. Definisjon på nærmeste familie, se punkt 1.2. • Sikredes eneste reiseledsager, eller noen i dennes nærmeste familie (definisjon av nærmeste familie, se pkt 1.2). Med reiseledsager menes den person som er påført samme reisebevis/billett som sikrede, eller som har bestilt reisen sammen med sikrede fordi reisen skal foretas i felleskap. • Nøkkelperson i sikredes reisefølge, når dette rammer nøkkelperson mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato. Med nøkkelperson menes en person de øvrige reisende er avhengig av på en slik måte at reisen ikke kan gjennomføres uten denne personens deltakelse. (Sjåfør, båtfører, dirigent mfl) <p>b.</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sikredes, eller sikredes samboers/ektefelles/registrert partners/barns/eneste reiseledsagers planlagte behandling/undersøkelse/operasjon fremskyndes eller utsettes, og endringsmelding om dette mottas mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato. • At sikrede, eller sikredes samboer/ektefelle/registrert partner/barn/eneste reiseledsager blir innkalt som jurymedlem, meddommer eller vitne i en rettsak, og innkallelse mottas mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato.

	<ul style="list-style-type: none"> • At sikredes nære kollega, medarbeider eller leder, ansatt hos forsikringstaker skadedagen blir uventet og akutt syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør. Dersom planlagt kurs, seminar, møte eller samling i forsikringstakers regi avlyses på grunn av en slik hendelse, vil ikke dette være omfattet av avbestillingsforsikringen. <p>c. At sikredes tilstedeværelse er påkrevet hjemme som følge av vesentlig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brannskade • Innbruddskade • Naturskade • Vannskade <p>Erstatning under dette punkt skjer kun når disse forhold inntreffer i sikredes egen bolig, kontor eller forretning og som krever at sikrede er til stede.</p> <p>d. Epidemi, naturkatastrofe, terrorhandling, krig eller annen krigs-liknende handling, som inntreffer innenfor tre døgn (72 timer) før planlagt utreise fra Norden, og som umuliggjør sikredes innreise og/eller er i strid med norsk Utenriksdepartements offisielle reiseråd.</p> <p>e. Dersom sikrede har mottatt refusjon for reisens pris direkte fra reisearrangør, erstattes bare reisearrangørens avbestillingsgebyr.</p>
<p>4.4 Hva selskapet ikke erstatter</p>	<p>Forsikringen dekker ikke avbestilling som skyldes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akutt forverring av kronisk lidelse. • Sykehusopphold/utredning/undersøkelse/behandling som tar lengre tid enn planlagt. • Svangerskap eller frivillig svangerskapsavbrudd og sykelige tilstander som følge av- eller i sammenheng med disse. • Svangerskapskomplikasjoner og fødsel fra og med 36. svangerskapsuke. • At reisens hensikt bortfaller. • Sorgreaksjoner. • Endrede forhold på destinasjon. • Flyskrekk eller frykt for krig, terror eller smitte. • Ekstraordinære forhold som sikrede er kjent med ved bestilling av reisen og som på avreisetidspunktet gjør det vanskelig å gjennomføre reisen som planlagt. • Arrangement som avlyses av arrangør. <p>Uansett årsak omfatter forsikringen ikke tap i forbindelse med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bonuspoeng/cashpoints og lignende verdipoeng. • Gebyrer ved refusjon av skatter/avgifter. • Reiser som er overdratt til andre. • Timeshareandel. • Arrangementer som avlyses av arrangør. • Tjenestereiser betalt av annen arbeidsgiver enn forsikringstaker. • Avbestillingsomkostninger sikrede har påtatt seg etter at årsaken til avbestillingen er inntruffet. • Reiser som er bestilt etter at UD sine offisielle reiseråd fraråder reiser til område.

4.5 Sikkerhetsforskrifter	<p>Straks det er klart at reisen ikke kan gjennomføres, plikter sikrede å avbestille reise/opphold/leieforhold der denne/dette er kjøpt, og forholde seg til reisearrangørens avbestillings-bestemmelser for reisen. Ved skadetilfelle skal sikrede uten ugrunnet opphold underrette Selskapet.</p> <p>Påføres Selskapet tap, herunder tap av regress, som følge av at sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt har satt sine plikter til side, kan selskapets ansvar settes ned eller bortfalle. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet og forholdene ellers, jf. FAL § 4-10.</p>
4.6 Sikredes plikter og forholdsregler	<p>a. Sikrede plikter å gi Selskapet de opplysninger og sende de dokumenter som er tilgjengelige, og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatning. Følgende må sendes inn ved krav om erstatning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Billett /leieavtale i original og bekreftelse for betalt reise/leieforhold eller kreditnota som viser avbestillingskostningene. • Legeattest som bekrefter at sikrede oppsøkte lege før reisens påbegynnelse, at avbestillingen skyldes akutt behandlingsskrevende sykdom/ulykkesskade inntruffet i forsikringstiden og at reisen medisinsk ikke er tilrådelig. • Skaderapport/takstrappport/politirapport som bekrefter at avbestillingen skyldes brann, innbrudd, naturskade eller vannledningskade. <p>b. Avbestillingskostninger kan aldri kreves erstattet med mer enn sikredes reelle økonomiske tap. Omkostninger som refunderes av andre, dekkes derfor ikke. Reiser/leieforhold du har betalt for andre enn deg selv/medforsikret ektefelle/samboer/barn, er ikke å anse som ditt økonomiske tap i denne sammenheng.</p> <p>Er det flere forsikringer som dekker avbestillingen, skal selskapet varsles og selskapenes samlede ansvar kan ikke overstige sikredes reelle økonomiske tap.</p>
4.7 Dekning fra annet hold	<p>Forsikringen dekker ikke skade eller utgift som kan kreves refundert av reisebyrå/reisearrangør/transportør/utleier/hotell, eller er dekket av andre forsikringer. Dersom avbestillingskostnadene kan kreves erstattet av andre, trer Selskapet inn i sikredes erstatningskrav for del av sikredes tap som er utbetalt under forsikringen, dersom avbestillingskostnadene kan kreves erstattet av andre.</p>

5. Forsinkelse

5.1 Forsinket ankomst	<p>Selskapet erstatter nødvendige og dokumenterte merutgifter til innhenting av fastlagt reiserute med inntil kr 30.000,- pr. person og inntil kr 50.000,- for familie, dersom sikrede kommer for sent til reisearrangørens transportmiddel.</p> <p>Forutsetningen for Selskapets erstatningsplikt er at det er beregnet minst to timer fra fastsatt ankomst til ordinær avgang for neste transportmiddel, og at forsinkelsen skyldes ett av følgende forhold:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ekstremvær som forsinker det offentlige transportmiddelet forsikrede har betalt billett og reiser med. Trafikkuhell/teknisk feil med offentlig transportmiddel forsikrede har betalt billett for og reiser med. Teknisk feil eller trafikkuhell som krever berging av den privatbil/taxi som forsikrede reiser med. <p>Forsinkelsen må oppstå etter at reisen er påbegynt. Med trafikkuhell menes at det aktuelle transportmiddelet kolliderer eller kjører utfor veien. Forsinkelser som skyldes trafikk tetthet, veiarbeid, omkjøringer eller liknende, er ikke omfattet.</p> <p>Forsinkelsen og dennes årsak skal være dokumentert av reisearrangør/transportør/bergingsselskap.</p> <p>I tillegg til maksimalsummen for reiseutgifter, dekker forsikringen overnattingsutgifter med inntil kr 1 500,- pr. person og kr 3 000,- pr familie hvis forsinkelsen gjør at man ikke kan reise videre samme dag.</p>
5.2 Forsinket avgang	<p>Dersom reisen blir forsinket på grunn av at det forhåndsbetalte transportmiddel ikke går til avtalt tidspunkt, erstatter Selskapet nødvendige og dokumenterte merutgifter for å innhente den fastlagte reiseruten, eller overnatting dersom forsinkelsen gjør at man ikke kan reise videre samme dag, med inntil kr. 3.000,- pr person, og inntil kr.6.000,- pr familie.</p> <p>Forutsetningen for Selskapets erstatningsplikt er at forsinkelsen skyldes ekstremvær som forsinker det transportmiddelet du reiser med, eller teknisk feil ved/trafikkuhell med transportmiddelet, og som oppstår etter at reisen er påbegynt. Forsinkelsen og dennes årsak skal være dokumentert av reisearrangør/transportør.</p>
5.3 Forsinket bagasje	<ol style="list-style-type: none"> Når innsjekket bagasje ankommer minst 4 timer forsinket til reisemålet, og forsinkelsen er bekreftet av transportør (PIR-rapport), refunderes nødvendige og dokumenterte utgifter til kjøp av klær og toalettsaker for bruk i den tiden bagasjen er savnet. Maksimal erstatningssum pr. person er kr 5 000,- for enkeltperson, og kr 25 000,- for familiedekning. På hjemreise/returreise erstattes ikke forsinket bagasje. Når innsjekket bagasje på tjenestereise ankommer forsinket til reisemålet, og forsinkelsen er bekreftet av transportør (PIR-rapport) refunderes nødvendige og dokumenterte utgifter til kjøp av klær og toalettsaker for bruk i den tiden bagasjen er savnet. Maksimal erstatningssum pr. person er kr 10 000,-. På hjemreise/returreise erstattes ikke forsinket bagasje.
5.4 Begrensninger	<p>Forsikringen dekker ikke utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som omfattes av EU-direktiv 261/2004 som flyselskapene selv har erstatningsansvaret for.</p>

6. Reisegods

6.1 Reisegods	<p>Med reisegods menes personlige eiendeler som sikrede har med seg for sitt personlige bruk under reise og opphold. Reisegods er også gjenstander du har leid/lånt i henhold til skriftlig kontrakt inngått ved overtakelsen av gjenstanden, før reisen er påbegynt. Dersom sikrede reiser sammen med transportmiddelet, er også innsjekket reisegods omfattet. Dette gjelder ikke hvis atskillelsen bare skyldes disponering fra transportørens side.</p> <p>Reisegods erstattes med inntil kr 100.000,- pr. person og inntil kr 200.000,- for familiedekning.</p>
6.2 Penger	<p>Penger erstattes med inntil kr 3.000,- pr. person, og med inntil kr 6.000,- for familiedekning pr skadetilfelle.</p>
6.3 Reisedokumenter	<p>Utgifter ved tap av billetter (reisedokumenter) og pass erstattes med inntil kr 15.000,- pr. person, og med inntil kr.75.000,- for familiedekning når tapet ikke erstattes på annen måte.</p>
6.4 Begrensninger	<p>Ved tap av/skade på følgende gjenstander ytes det erstatning med inntil kr 20.000,- pr. person, og med inntil kr 50.000,- for familiedekning pr skadetilfelle:</p> <p>a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smykker, ur, perler, edelstener, edelt metall. • Foto-/video-/bilde- og optisk utstyr med tilbehør, radio/TV-/musikkavspiller/avspillingsutstyr for lyd/ PC/lesebrett/datautstyr med programvare og tilbehør. • Våpen med tilbehør og ammunisjon. • Sportsutstyr med tilbehør (herunder for eksempel fiske-/ski-/snowboard-/golf- og dykkerutstyr). • Antikviteter, kunstgjenstander, tepper. • Pelsverk. • Bunad/folkedrakt inklusiv sølv. • Musikkinstrumenter og –utstyr. <p>I tillegg gjelder følgende begrensninger pr gjenstand:</p> <p>b. Tap av nøkler erstattes med inntil kr 4.000,- pr. skadetilfelle.</p> <p>c. Mobiltelefon/smarttelefon med tilbehør erstattes med inntil kr 3.000,- pr. skadetilfelle.</p> <p>d. CD/DVD/Blue Ray - plater og dataspill erstattes med inntil kr 2500,- pr skadetilfelle.</p> <p>e. Arbeidsgivers eiendeler erstattes inntil kr 15 000,- pr. skadetilfelle. Dette erstattes i tillegg til avtalt forsikringssum for reisegods.</p> <p>Ved tyveri fra telt, badestrand og ved badebasseng erstattes maksimalt kr 5.000,- pr skadetilfelle.</p> <p>Ved tap av/skade på sykkel utenfor hjemsteds-/undervisningssteds- eller arbeidsstedskommunen ytes det erstatning for sykkel med fastmontert utstyr, inkludert sykkeltilhenger, med inntil kr 10.000,- pr skadetilfelle.</p> <p>For enkeltgjenstander som ikke er nevnt over, ytes det erstatning med inntil kr 15.000,- pr skadetilfelle.</p> <p>Gjenstander kjøpt eller mottatt som gave utenfor Norge og som ikke er deklartert i henhold til tollovens kapittel 4, erstattes inntil gjeldene beløp for tollfri innførsel i Norge.</p>

<p>6.5 Hvilke skader som erstattes</p>	<p>Direkte skade på/tap av reisegods ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Tyveri av reisegods Med tyveri menes bort-tagning av eiendeler sikrede har i sin besittelse, jf. Straffelovens § 321, § 322 og § 323. At eiendeler blir mistet/bortkommet/gjenglemt og senere beholdes av finneren, er ikke å anse som tyveri. b. Ran, jf. Straffelovens § 327 og 328. c. Skadeverk, jf. Straffelovens § 351 og § 352, når dette skjer i forbindelse med tyveri, ran eller innbrudd. d. Naturskade Med naturskade menes skade som direkte skyldes naturulykke som skred, flom, storm, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. Lov om naturskadeforsikring. e. Trafikkuhell med motorvogn, campingvogn eller sykkel Med trafikkuhell menes f.eks. kollisjon og utforkjøring på offentlig vei. Skade på selve sykkelen med tilbehør omfattes ikke. f. Kollisjon/grunnstøting/kantring med båt/kano/kajakk som er i bruk på vann. g. Brann/nedsoting, direkte lynnedslag, eksplosjon. Med brann menes ild som er kommet løs. Svi og gnistskader som ikke skyldes brann erstattes ikke. h. Inntrengning av vann eller væske i bygning, dvs. utstrømming fra bygningens rørledning eller vann som plutselig trenger inn i bygningen fra terreng eller grunn. i. Tap av/skade på personlig reisegods som sendes som innsjekkert bagasje. Med innsjekkert bagasje forstås Personlig reisegods som sikrede mot kvittering har overlatt fly-/båt-/tog-/busselskap for transport.
<p>6.6 Hva forsikringen ikke omfatter</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Skade/tap som skjer på ekspedisjoner og liknende reiser. Med ekspedisjoner menes reiser til mer utilgjengelige områder, uten offentlig kommunikasjon eller med dårlig infrastruktur, som krever større og spesiell utrustning for ett spesielt formål. Enkeltgjenstander som ikke er omfattet av forsikringen: b. Motorkjøretøy og campingvogner med tilbehør. Med tilbehør menes reservedeler og fastmontert utstyr som f.eks. musikkanlegg, GPS, mobiltelefon, skiboks/bagasjeboks, kjøreutstyr/sikkerhetsutstyr til fører av til motorkjøretøy som f.eks. kjøre dress, hjelm, hansker og støvler som tilbehør når dette er i bruk eller oppbevares sammen med kjøretøyet c. Båter med tilbehør. Kano/Kajakk regnes ikke som båt i denne sammenheng. d. Fallsjerm, hang-/paraglider med tilbehør. e. Basehopperutstyr med tilbehør. f. Innbo, møbler og flyttegods. g. Varer og vareprøver, verktøy og måleinstrumenter.

	<ul style="list-style-type: none"> h. Tegninger, manuskripter, dokumenter, reisesjekker og verdipapirer av ethvert slag. i. ID, adgangskort, sertifikater og bevis av ethvert slag. j. Samlinger - Med samlinger menes gjenstander/ting med samlerinteresse/-verdi som f.eks. kunstverk, ekte tepper, våpen, mynt-, seddel- og frimerkesamling. k. Dyr. l. Tap av/skade på sykkel med tilbehør innenfor hjemsteds-/undervisningssteds- eller arbeidsstedskommunen. m. Mindre skade på koffert, bag, ryggsekk, barnevogn og sykkel som f.eks. riper, skrubb i hjørner eller flekker. n. Skader under transport på innsjekket koffert, bag eller ryggsekk. o. Næring og nytelsesmidler. p. Droner med tilbehør. q. Gjenstander som er anskaffet av arbeidsgiver eller er anskaffet i forbindelse med yrke/næringsvirksomhet eller annen inntektsgivende arbeid. r. Gjenstander som leies på reisemålet. s. Følgeskader for eksempel etter skade på skjøre gjenstander, på grunn av bederfelige varer eller væske som renner ut under transport. t. Økonomisk tap utover tap av/skade på de forsikrede gjenstander, eller tap som direkte følge av tapt/skadet reisegods. u. Skade som skyldes alminnelig bruk av gjenstanden. v. Utgifter/økonomisk tap som skyldes underslag/bedrageri, jf. Straffelovens §§ 324, 325, 326, 371,372, 373 og 374. w. Skadeverk eller tyveri forårsaket av noen i sikredes nærmeste familie, det vil si ektefelle/samboer/registrert partner, barn, foreldre og søsken.
6.7 Skadeoppgjør og erstatningsberegning	<p>a. Forsikringsverdi: Tap/skade erstattes inntil angitt forsikringssum, men aldri utover forsikringsverdien. Forsikringsverdien settes til hva det på skadedagen vil koste, inkl. avgifter, å kjøpe tilsvarende gjenstand til samme formål. Det gjøres fradrag for verdiforringelse på grunn av alder, bruk og nedsatt anvendelighet. Ved beregning av verdiforringelsen tas hensyn til gjenstandens sannsynlige brukstid.</p> <p>For mobiltelefoner, lesebrett, digitale kamera og bærbare datamaskiner gjøres et aldersfradrag etter kjøpsdato/erhvervet på 25 % pr. påbegynte år.</p> <p>Tapt/skadet reisegods eller utgifter i forbindelse med dette kan aldri kreves erstattet med mer enn sikredes reelle økonomiske tap. Tap som blir refundert av andre dekkes således ikke.</p>

	<p>Tapt/skadet reisegods eller utgifter i forbindelse med dette kan aldri kreves erstattet med mer enn sikredes reelle økonomiske tap. Tap som blir refundert av andre dekkes således ikke.</p> <p>b. Kontanterstatning: Erstatningen fastsettes til hva det vil koste Selskapet å</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reparere/utbedre skaden, eller - Gjenskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, gjenstand etter pris på skadetidspunktet. <p>Gjenstander som er kjøpt brukt, eller mottatt som arv eller gave, erstattes i henhold til omsetningsverdi.</p> <p>Selskapet bestemmer hvilket av disse alternativene som skal benyttes og hvilken reparatør/leverandør som skal velges. Selskapet vil i ethvert skadetilfelle vurdere om sikrede kan få kontanterstatning. Kontanterstatningen vil være lik det beløpet Selskapet skulle ha betalt for reparasjon/gjenanskaffelse.</p>
<p>6.8 Bortkomne gjenstander</p>	<p>Når bortkomne gjenstander kommer til rette, plikter sikrede straks å underrette Selskapet.</p> <p>Når savnede gjenstander kommer til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å beholde gjenstandene mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må gi skriftlig beskjed om dette og tilbakebetale erstatningen innen 14 dager etter at gjenstanden er kommet til rette. I motsatt fall tilfaller gjenstanden Selskapet.</p>

7. Sikkerhetsforskrifter reisegods

<p>7.1 Sikkerhetsforskrifter</p>	<p>Konsekvenser ved brudd på sikkerhetsforskrifter: Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan Selskapet være helt eller delvis fri for ansvar (jf. FAL § 4-8).</p>
<p>7.2 Tilsyn med gjenstander</p>	<p>Sikrede skal holde tilsyn med de gjenstandene forsikringen omfatter. I dette ligger også en plikt til å påse at alle eiendeler tas med når man forlater et sted.</p>
<p>7.3 Krav til oppbevaring</p>	<p>Når de forsikrede gjenstander forlates, skal sikrede låse dører og se til at vinduer er lukket og forsvarlig sikret, for på den måten å hindre uvedkommende i å komme inn i motorkjøretøy, campingvogn, båt, hytte, leilighet, hotellrom eller annen midlertidig bopel (som f.eks. telt). Vindu i luftestilling regnes ikke som forsvarlig sikret.</p> <p>Nøkler og koder skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.</p>

7.4 Kontanter og verdipapirer	<p>Når det gjelder penger og pass, skal sikrede enten bære dem på/med seg eller låse dem inn i fastmontert safe/oppbevaringsboks i bygning eller dertil egnet låst oppbevaringssted i låst rom i bygning.</p> <p>Nøkler og koder skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.</p>
7.5 Oppbevaring av spesielle gjenstander	<p>Når det gjelder gjenstander som er nevnt i punkt 6.4 a. – 6.4 d. og som ikke er i bruk, skal sikrede plassere disse forsvarlig låst i rom som kun du og ditt reisefølge har tilgang til. Nøkkel/kode skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Dersom låst oppbevaring ikke er tilgjengelig skal sikrede bære gjenstandene med seg.</p> <p>Dersom slike gjenstander oppbevares i motorkjøretøy eller campingvogn, skal de plasseres i lukket hanskerom eller låst bagasjerom/skiboks eller fjernes om kjøretøyet ikke har hanskerom/bagasjerom/skiboks.</p>
7.6 Oppbevaring av gjenstander om natten	<p>De forsikrede gjenstander skal ikke etterlates i/på motorkjøretøy, campingvogn, båt eller telt om natten eller som er hensatt/forlatt for mer enn ett døgn. Natten defineres som tiden fra man forlater oppbevaringsstedet om dagen, og til man tar det i bruk igjen neste dag, og i alle tilfeller kjøretøy/campingvogn/båt/telt som er forlatt fra kl. 24:00 til 06:00.</p>
7.7 Gjenstander under transport	<p>Sikrede skal sørge for at de forsikrede gjenstandene er tilstrekkelig og hensiktsmessig emballert, samt sikret for å tåle den aktuelle transport. Elektronisk utstyr som medbringes i båt/kano/kajakk skal pakkes i vanntett emballasje.</p>
7.8 Emballasje	<p>Sikrede skal overholde bestemmelser fra transportørens side angående innhold og pakking/merking.</p>
7.9 Hvilke gjenstander som ikke skal sendes som innsjekket bagasje	<p>Sikrede skal ikke sende penger, smykker, bunadsølv, armbåndsur, briller/solbriller, edelstener, edelt metall, foto-/video-/datautstyr, mobiltelefon, avspillingsutstyr for lyd, elektronisk utstyr, optisk utstyr, audiovisuelt utstyr, medisiner, skjøre gjenstander og bedervelige varer i innsjekket bagasje.</p>

8. Reisesykeforsikring

8.1 Hva reisesykeforsikringen omfatter

Forsikringen dekker:

- a. Dokumenterte utgifter til nødvendig og vanlig medisinsk behandling utenfor Norge som oppstår i forsikringstiden under forsikredes reise og som skyldes uventet akutt oppstått sykdom, en alvorlig ulykkesskade eller dødsfall som følge av en slik hendelse. Forverring av sykdom/lidelse som er kjent og under behandling før avreise, er ikke å anse som uventet og akutt sykdom inntruffet på reise.
- b. Nødvendige og dokumenterte merutgifter til overnatting, hjemreise eller innhenting av reiseruten når forsikrede av medisinske årsaker og etter legens ordre må utsette fastsatt hjemreise, eller ikke kan reise videre som planlagt. Forhåndsgodkjennelse må innhentes hos Selskapet eller SOS International sin lege.
- c. Nødvendige og dokumenterte merutgifter til overnatting, hjemreise eller innhenting av reiseruten når fastsatt hjemreise må utsettes/endres på grunn av at forsikredes eneste reiseledsager rammes av akutt sykdom, alvorlig ulykkesskade eller dødsfall.

Merutgifter erstattes også når eneste reiseledsagers nærmeste familie som definert i punkt 1.2 rammes av akutt og alvorlig sykdom, alvorlig ulykkesskade eller dødsfall, og reiseledsageren blir hjemkalt som følge av dette.

Med eneste reiseledsager menes den person som er påført samme reisebevis/billett som sikrede, eller som har bestilt reisen sammen med sikrede fordi hele reisen skal foretas i felleskap.

Erstatningen er begrenset til kr 25.000,- pr. skadetilfelle.

- d. Ved egen akutt sykdom/ulykkesskade, som er dekket etter punkt 8.1, erstattes syketransport til sted for nødvendig kvalifisert behandling eller til hjemsted i Norge når enten:
  - Adekvat medisinsk behandling ikke kan gis der forsikrede befinner seg, eller
  - Når den akutte behandling er overstått og/eller Selskapets/SOS Internationals lege bestemmer at videre behandling eller utredning kan/skal gjennomføres i Norge.

Syketransporten skal forhåndsgodkjennes av Selskapets/SOS Internationals lege. Eventuell returreise i forsikringstiden, etter endt behandling, skal godkjennes av Selskapets/SOS Internationals lege.

- e. Utgifter til ledsagende lege eller sykepleier hvis dette ansees som nødvendig av Selskapets/SOS Internationals lege.
- f. Rimelige og dokumenterte utgifter til drosje eller ambulanse rekvirert av lege fra sykehus til forsikredes bopel i Norge. Dekningen gjelder ved utskrivning etter at Selskapet har transportert forsikrede hjem til et sykehus i Norge.
- g. Ved dødsfall som skyldes uventet akutt oppstått sykdom eller ulykkesskade oppstått i forsikringstiden dekkes utgifter til transport av avdøde til Norge, inkludert betaling for eventuelle lovpålagte krav til slik transport.

I stedet for hjemtransport kan Selskapet erstatte bisettelse/kremasjon/begravelse på stedet med inntil kr 40.000,- pr skadetilfelle.

8.2 Medisinske behandlingsutgifter	<p>a. Legebehandling, sykehusopphold, behandlingsutgifter på sykehus, forbindings saker og medisin etter rekvisisjon fra lege. Fysioterapi og kiropraktor etter henvisning fra behandlende lege på stedet. Leie av krykker og rullestol når foreskrevet av behandlende lege på stedet.</p> <p>b. Medisinsk krisehjelp på stedet når sikrede har blitt utsatt for en større ulykke eller en voldsom traumatisk hendelse som involverer flere personer.</p> <p>c. Ved akutt psykisk krise etter at sikrede rammes av ran/overfall, alvorlig ulykkesskade, brann, eksplosjon, trafikkulykke, naturkatastrofe, kapring, eller terrorangrep som sikrede har vært involvert i på reisen, erstattes inntil kr. 5.000,- for behandling hos psykolog/psykiater i inntil en måned etter hendelsen. Behandlingen må være forhåndsgodkjent av selskapet.</p> <p>d. Når det er forhåndsgodkjent av Selskapet omfatter forsikringen ambulansetransport fra sykdoms-/ulykkesstedet til nærmeste kvalifiserte behandlingssted, dersom adekvat medisinsk behandling ikke kan gis på stedet der du befinner deg.</p> <p>e. Nødvendig dokumentert transport for forsikrede til og fra behandlingsstedet dekkes med maksimalt kr 1.000,-. (Kr 2,50,- pr. km ved bruk av privatbil).</p> <p>f. Dokumenterte telefonutgifter direkte til Selskapet eller SOS International med inntil 1 000 kroner.</p> <p>Utgifter som påløper etter at forsikrede er kommet tilbake til sitt hjemsted i Norge omfattes ikke.</p>
8.3 Tannlegeutgifter	<p>Tannbehandling dekkes kun på reise utenfor Norge.</p> <p>a. Utgifter til tannlege når en ulykkesskade må behandles på reisen, erstattes med inntil kr 5.000,- pr. skadetilfelle.</p> <p>b. Utgifter til tannlege når akutt tannsykdom/tyggeskade må behandles på reisen, erstattes med inntil kr 1.000,- pr. skadetilfelle.</p> <p>Tyggeskade Med tyggeskade forstås en tannskade ved spising, forårsaket av et uventet fremmedlegeme i matvarer.</p>
8.4 Hjemkall	<p>a. Forsikringen omfatter rimelige og nødvendige ekstraordinære reiseutgifter til hjemreise, hvis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sikrede hjemkalles til plutselig alvorlig sykdom/ulykkesskade eller begravelse som følge av uventet dødsfall i nærmeste familie. 2. Sikrede hjemkalles til sykeleie ved sykehusinnleggelse av livstruende karakter som skyldes et alvorlig ulykkestilfelle eller en akutt alvorlig sykdom. 3. Sikredes tilstedeværelse er påkrevd på grunn av brann, innbrudd, naturskade eller vannledningskade i sikredes bopel, forretning eller kontor i Norge. <p>b. Hjemkall etter punkt 8.4 a. 1 og 2 må være begrunnet i dødsfall eller sykeleie hos en av følgende personer/grupper av personer bosatt i Norden: ektefelle, samboer eller registrert partner, barn, barnebarn, foreldre, besteforeldre, søsken, svogere/svigerinner, svigerforeldre.</p> <p>Forsikringen dekker ikke hjemkall som forårsakes av svært alvorlig sykdom i sluttstadiet når alvorlighetsgraden var kjent før avreise.</p>

**8.5 Sykeledsagelse/tilkallelse
/remplassering**

- a. Forsikringen omfatter rimelige og nødvendige utgifter til reise og opphold for inntil to nære familiemedlemmer bosatt i Norden som blir tilkalt på grunn av forsikredes alvorlige sykdom/ulykkesskade, som er dekket i punkt 8.1 a., eller forsikredes dødsfall.

Tilkallelse erstattes ikke når det allerede er bestemt at forsikrede i løpet av kort tid – innen tre døgn etter sykeledsagers utreise fra Norge – blir hjemtransportert eller allerede er innlagt på sykehus/institusjon i hjemstedskommunen.

Erstatningen er begrenset til totalt kr 80 000,-.

- b. Alternativt omfatter forsikringen rimelige og nødvendige merutgifter til reise og opphold for en legefornordnet ledsager når denne skal være sammen med sikrede på reisemålet til hjemreise/viderereiser er mulig i de tilfeller hjemreise/viderereise er utsatt/endret etter ordre fra lege på stedet, eller følge sikrede på reise til et behandlingssted eller hjemsted i Norge på grunn av sikredes alvorlige sykdom/ulykkesskade.
- c. Forsikringen dekker nødvendige og rimelige reiseutgifter for en kollega som må remplassere sikrede etter en erstatningsmessig hjemtransport eller sykehusinnleggelse i forbindelse med tjenestereisen

Godkjennelse skal på forhånd innhentes fra Selskapet eller fra SOS International.

Forsikringens omfang:

1. Forsikringen omfatter den tilkaltes og/eller sykeledsagerens nødvendige og rimelige merutgifter til:
  - Transport – maksimalt økonomiklasse, imidlertid ikke ambulansefly, i tilfeller der forsikrede skal transporteres til egnet behandlingssted eller hjemtransporteres.
  - Innlosjering på sykehus/hotell.
  - Dokumenterte merutgifter til mat og lokaltransport.
2. Hjemreise til bopel eller til innhenting av fastlagt reiserute – maksimalt økonomiklasse – når sykeledsagelsen avsluttes, enten ved forsikredes utskrivning fra sykehus på oppholdsstedet eller ved hjemkomst til bopel/sykehus i Norge.
3. Oppholdsperioden for sykeledsageren kan aldri overstige sykdomsperioden.

<p>8.6 Avbrutt feriereise</p>	<p>a. Når forsikrede eller hans/hennes eneste reiseledsager på feriereisen rammes av et forsikringstilfelle som beskrevet i punkt 8.1.a., erstattes forsikredes ubenyttede feriedager i forhold til planlagte feriedager innenfor forsikringstiden.</p> <p>Som eneste reiseledsager regnes den person som er registrert som eneste reisefølge og skal foreta hele reisen sammen med sikrede.</p> <p>Erstatning utbetales til forsikrede og et familiemedlem som er med på reisen og som begge er forsikret i Selskapet på skadedagen.</p> <p>Erstatningen beregnes på grunnlag av de reise- og overnattingsutgifter forsikrede, i henhold til kontrakt, reisebevis, billetter og kvitteringer, har betalt før reisen avbrytes. Timeshare-kostnader eller årlige kostnader til annen ting/eiendom er ikke å regne som reise- og overnattingsutgifter.</p> <p>Når forsikrede reiser med egen bil, blir beregningsgrunnlaget kr. 2,50 pr. km for korteste vei fra reisens utgangspunkt og til det sted hvor reisen avbrytes og retur.</p> <p>Erstatningen er begrenset til kr. 1.000,- pr. dag pr. person, og kan ikke overstige det totale beløpet som er betalt for reise og overnatting til og med første sykedag. Erstatning for tapt ferie er uansett begrenset til reisens første 45 dager.</p> <p>Vi erstatter inntil 2 000 kroner per skadetilfeller for forhåndsbetalte utflukter/arrangementer sikrede ikke fikk benyttet fordi behandlende lege på stedet forbød sikrede å delta. Denne erstatningen utbetales ikke i tillegg til erstatning for tapte feriedager.</p> <p>b. Selskapet kan i stedet for reiseavbruddserstatning erstatte en returreise til det sted avbruddet skjedde, hvis det kan skje innenfor den opprinnelige planlagte reiseperioden.</p> <p>c. Dør forsikrede på reisen, bortfaller retten til erstatning for avbruddet.</p> <p>d. Avbrutt reise erstattes når:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsikrede må reise hjem før tiden av nødvendige medisinske årsaker. Med medisinske årsaker menes at tilfredsstillende behandling av uventet akutt sykdom, alvorlig ulykkesskade eller uventet akutt forverring av kjent/kronisk lidelse ikke kan gis der forsikrede oppholder seg. • Forsikrede har reist hjem før tiden på grunn av uventet akutt og alvorlig sykdom, alvorlig ulykkesskade eller uventet dødsfall i nærmeste familie bosatt i Norden. • Forsikrede har vært innlagt på sykehus. • Forsikrede har vært sengeliggende eller måtte oppholde seg på hotellrom/leilighet i mer enn tre dager etter ordre fra behandlende lege på stedet. Som første dags sengeleie regnes fra dato for det første legebesøket. Slik erstatning utbetales bare når akutt sykdom/ulykkesskade har medført sengeleie innenfor forsikringstiden. • Forsikrede har reist hjem på grunn av brann, innbrudd, naturskade eller ved vannledningskade, jf. punkt 4.3 c.
<p>8.7 Forsikredes plikter ved skadetilfelle</p>	<p>Forsikrede skal sørge for skriftlig bekreftelse fra behandlende lege på stedet ved avbrutt reise og tapte feriedager, og kunne fremlegge bekreftelse på at de utgifter som har påløpt skyldes uventet akutt sykdom, ulykkesskade, dødsfall eller en akutt og uventet forverring av kjent sykdom/kronisk lidelse intruffet i forsikringstiden.</p>

<p>8.8 Unntak og begrensninger i forsikringsdekningen</p>	<p>Erstatning ytes ikke for utgifter/sykdomstilfelle i forbindelse med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boksing, bryting, judo, karate og annen kamp og selvforsvarssport eller trening til dette. • Utførelse eller medvirkning til kriminelle handlinger. • Basehopping. • Motorsport i konkurranser og trening til dette. • Sports- og fritidsdykking dypere enn 40 meter. • Uorganisert luftsport. • Høydesyke eller annen sykkelig tilstand som skyldes opphold i høyder over 4.000 meter. • Lete-/redningsaksjoner • Opphold og behandling ved private klinikker i Norden. • Undersøkelse, behandling eller operasjon som forårsaker komplikasjoner og/eller forverring. • Fortsatt opphold og behandling i utlandet når hjemtransport er ansett medisinsk forsvarlig. • Behandling som skyldes bruk/misbruk av sovemidler, alkohol, medisiner eller narkotiske stoffer. • Abstinensbehandling og medisiner i denne forbindelse, som Metadon, Subutex og lignende. • Sykdom/lidelse som er kjent før avreise og når reises hensikt er konsultasjon/behandling og/eller operasjon. • Behandling/kontroll av kjent sykdom/lidelse når det før avreise er planlagt undersøkelse/behandling/operasjon. • Utgifter som følge av sykdom/skade oppstått ved frivillig deltakelse i slagsmål. • Utgifter som følge av selvmord, eller forsøk på selvmord, med mindre kravstiller sannsynliggjør at dette skyldes akutt sinnforvirring på grunn av forgiftning (annet enn selvforskyldt rus) eller sjokk. • Svangerskap eller frivillig abort. • Fødsel fra og med 36. svangerskapsuke. • Svært alvorlig sykdom i sluttstadiet. • Feilbehandling og/eller feilmedisinering. • Behandling eller opphold i det tilfelle hvor Selskapets/SOS Internationals lege har avgjort at behandlingen kan vente til etter hjemkomst til Norge. • Tilfeller hvor forsikrede ikke følger råd eller anvisninger fra behandlende lege og/eller Selskapets/SOS Internationals lege, eller er uteblitt fra kontroller innenfor de siste fem måneder før avreisen. <p>Forsikringen dekker videre ikke utgifter til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brillor, kontaktlinser, høreapparater, tannproteser eller andre proteser. • Rekreasjons- eller kuropphold. • Annet økonomisk tap enn det som fremgår under punkt 8. <p>Erstatningskravet for en og samme sykdom/ulykkeskade som krever fortløpende behandling er begrenset til de første 30 døgn etter det første legebesøket. Dersom hjemtransport ikke er medisinsk forsvarlig kan fristen fravikes.</p>
<p>8.9 Sikkerhetsforskrift</p>	<p>Ved reise til EØS-land, må Europeisk helsetrygdkort fra Folketrygden medbringes for å oppnå rett til dekning av utgifter til medisinsk behandling etter oppholdslandets lovgivning på offentlig behandlingssted.</p> <p>Reisekortet fra Nemi Forsikring bør også medbringes som dokumentasjon for forsikringens sykedel, og vises uopfordret til behandlende lege/sykehus ved evt. akutt sykdom eller ulykke. Beviset inneholder også telefonnummer etc. til SOS International.</p>

9. Ulykkesforsikring

9.1 Hva forsikringen omfatter	<p>Forsikringen omfatter ulykkeskade som rammer sikrede. Med ulykkeskade menes fysisk skade på legemet forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre fysisk begivenhet, et ulykkestilfelle, som inntreffer i forsikringstiden. Forsikringstilfelle ansees inntruffet på ulykkestidspunktet, selv om følgende av skaden ikke er klarlagt på dette tidspunkt.</p>
9.2 Forsikringssum	<ul style="list-style-type: none"> a. Forsikringssummen er angitt i vilkåret, og gjelder ved død eller 100 % medisinsk invaliditet som direkte følge av en ulykke. Det gjelder egne dekningssummer for barn under 20 år. b. Behandlingsutgifter som påløper etter at forsikrede er kommet tilbake til sitt hjemsted i Norge, og som følger av ulykkeskaden, erstattes-med inntil kr 25.000,-. c. Etter fylte 70 år utbetales det ikke erstatning ved død/invaliditet. Behandlingsutgifter som påløper etter at forsikrede er kommet tilbake til sitt hjemsted i Norge, og som følger av ulykkeskaden, erstattes med inntil kr 5.000,- pr skadetilfelle etter fylte 70 år.
9.3 Hvilke skader Selskapet svarer for, og hvilke begrensninger som gjelder	<p>a. Dødsfall</p> <p>Når et ulykkestilfelle som omfattes av forsikringen medfører den forsikredes død innen ett år etter skadedato, utbetales summen for dødsfall som er angitt i forsikringsbeviset, med fradrag av eventuell tidligere utbetalt invaliditetserstatning.</p> <p>Dør den forsikrede av annen årsak innen ett år etter at ulykkeskaden inntraff, betales verken dødsfalls- eller invaliditetserstatning.</p> <p>Dør den forsikrede av skaden senere enn ett år etter at ulykkeskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad som skaden ville ha medført om dødsfallet ikke hadde inntruffet.</p> <p>Etter fylte 70 år utbetales det ikke erstatning ved død.</p>

b. Livsvarig medisinsk invaliditet

Forsikrede har krav på invaliditetserstatning dersom en ulykkesskade har medført medisinsk invaliditet som antas å bli livsvarig. For 100 % invaliditet betales hele den maksimale forsikringssummen, og for delvis invaliditet betales en tilsvarende mindre del av den.

Livsvarig medisinsk invaliditet fastsettes på grunnlag av invaliditetstabell gitt av Arbeids- og Sosialdepartementet i forskrift av 21.04.97, del II og III, men ikke folketrygdens øvrige regelverk. Vurderingen skal være rent tabellarisk.

Ved skadetilfeller som ikke er angitt i tabellen, fastsettes invaliditetsgraden på grunnlag av en skjønnsmessig sammenlikning med skadefølgene i tabellen. Ved invaliditet i de lemmer og organer som er nevnt, danner tabellens satser under enhver omstendighet grensen for Selskapets erstatningsplikt. Ved sammensatt skade i det enkelte organ eller lem, vurderes det samlede tap av funksjonsevne opp mot den sats som gjelder for fullstendig tap av funksjonsevnen i det enkelte lem.

Invaliditetsgraden for tap av flere lemmer eller organer kan til sammen ikke overstige 100 %. Tap av eller skade på lem eller organ som var fullstendig ubrukbart før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning. Var et lem eller organ tidligere delvis tapt eller ubrukbart, gjøres tilsvarende fradrag. Når sykelig tilstand eller anlegg medvirker til at invaliditeten som oppstår etter skaden blir høyere enn skaden alene tilsier, gjelder fordelingsregelen i avsnittet over. Tannskade og skade som virker vansirende gir ikke rett til invaliditetserstatning.

Erstatning ved invaliditet forfaller tidligst når det er gått ett år etter at forsikringstilfellet inntraff. Er det på et tidligere tidspunkt på det rene at selskapet i hvert fall skal betale en del av det beløp som kreves, skal det utbetales et tilsvarende forskudd. Mener noen av partene at den medisinske invaliditetsgrad kan forandre seg, kan det kreves at endelig oppgjør utstår, dog ikke lenger enn tre år etter at forsikringstilfellet inntraff.

Etter fylte 70 år utbetales det ikke erstatning ved invaliditet.

c. Behandlingstilfeller

Medfører ulykkesskaden nødvendige utgifter til behandling innen to år fra skadedagen, erstattes med inntil maksimalsummene i punktet om forsikringssum utgifter til:

- Lege og tannlege. Tannskader som er en direkte følge av et ulykkestilfelle dekkes kun i det omfang behandlingen ikke dekkes på annen måte. Det er en forutsetning for dekning av tannskader at behandlingen er forhåndsgodkjent av Selskapet, og at den påbegynnes snarest mulig etter ulykken.
- Tyggeskade ved spising er unntatt.
- Forbindings saker og medisin foreskrevet av lege eller tannlege.
- Proteser.
- Behandling og opphold på offentlig sykehus
- Fysikalsk behandling og behandling av kiropraktor når behandlingen er rekvirert av lege.

Behandlingsutgifter gjelder ikke skade som skyldes deltakelse i fotball-, håndball-, rugby-, amerikansk fotball-, bandy- og ishockeykamper som er obligatoriske eller godkjent av forbund eller krets.

Utgifter til opphold i hotell, rekonvalesenthjem eller liknende erstattes ikke. Forsikringen omfatter ikke merutgifter til opphold eller behandling i private sykehus eller hos privatpraktiserende leger – uten offentlige driftstilskudd.

9.4 Hvilke skader Selskapet ikke dekker

a. Psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker og liknende

Forsikringen gir ikke rett til erstatning for psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker og liknende som omfattes av diagnosekodene fra og med F00 til og med F99 i henhold til ICD-10 (Verdens Helseorganisasjons Internasjonale Sykdomsklassifikasjon, 10. revisjon) samt følgene av slike lidelser.

Likevel omfattes psykisk skade i form av posttraumatisk stresslidelse hvis det samtidig er oppstått legemsskade som medfører livsvarig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet.

b. Forsett

Har den forsikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet er Selskapet ikke ansvarlig. Selskapet svarer imidlertid for skaden dersom den skyldtes en akutt sinnsvirring ved at den forsikrede pga. alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling, nemlig legemsbeskadigelsen.

Selskapet svarer ikke for selvmord eller forsøk på selvmord som følge av sinnslidelse.

Dersom kravstilleren kan sannsynliggjøre at selvmordet skyldes en akutt sinnsvirring, som er forårsaket av en ytre årsak, og ikke en sinnslidelse, vil Selskapet likevel være ansvarlig.

c. Yrke/erhverv

Uten særskilt avtale omfatter ikke forsikringen ulykkeskade som skyldes utøvelse av yrke, med mindre yrket har form av tilsyn, kontorarbeid, håndverk som innebærer liten grad av fysisk aktivitet og/eller utføres uten bruk av produksjonsmidler/maskiner. Yrker som i henhold til overnevnte er omfattet, men utøves innen offshore, sjø-/luftfart, sprengstoff-/ammunisjonsfabrikk eller transportvirksomhet, er under enhver omstendighet unntatt.

Eksempler på yrker som heller ikke er omfattet av ulykkesforsikringen:

- Skog/gårdbruker
- Elektriker
- Maler
- Rørlegger
- Snekker
- Lager-/byggningsarbeider
- Sjåfør
- Vei-/anleggsarbeider
- Renholdsarbeider
- Militær-/politi-/ og brannvesen som ikke er kontoransatt.

Eksempler på yrker som er omfattet:

- Urmaker
- Gullsmed
- Frisør
- Sykepleier

d. Risikoeksponerte handlinger

Forsikringen gjelder ikke for ulykkeskade som skyldes utøvelse av følgende risikoeksponerte handlinger:

- Profesjonell utøvelse av ridning, boksing, bryting, judo, karate og andre kampsporter og budogrener, og/eller trening til dette.
- Frivillig deltakelse i slagsmål.
- Utførelse av/medvirkning til kriminell handling.
- Yrkesdykking.
- Sportsdykking dypere enn 40 meter.
- Alpinrenn eller snøbrettreng som er arrangert av forbund eller krets.
- Fotball-, håndball-, rugby-, amerikansk fotball-, bandy- og ishockeykamper som er obligatorisk eller arrangert av forbund eller krets.

- Hastighetsløp med motorkjøretøy eller motorløp med spesielle hastighets- eller vognprøver eller trening til slike løp.
- Oppdagelsesreiser eller ekspedisjoner.
- Stuntaktiviteter.
- Basehopping.
- Strikkhopping, fallskjermhopping og liknende.
- Fjellklatring utenfor Norden, isklatring og klippeklatring, grotteklatring, juving, bouldring og liknende.
- Annen ekstrem sport som kiting, heliskiing, paraskiing, rafting, elvepadling og liknende.

e. Luftfart

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes følgende aktiviteter:

- Flygning med jetjager.
- Flyrisiko for hanggliderpiloter.
- Piloter i mikrolette og ultralette fly.
- Ballongflygere og -passasjerer.

For ulykkestilfelle oppstått i forbindelse med luftfart ytes det kun erstatning for ulykker som rammer den forsikrede som passasjer i luftfartøy med nasjonalbetegnelse.

f. Militærtjeneste i fredstid

Uten særskilt avtale gjelder forsikringen ikke ulykkesskade påført i militærtjeneste i fredstid under tjeneste i væpnede styrker utenfor Norge, med mindre kravstilleren godtgjør at skaden ikke skyldes slik tjeneste.

g. Drukning

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade ved drukning, med mindre kravstilleren kan godtgjøre at det er overveiende sannsynlig at drukning ikke skyldes sykdom, sykkelig tilstand, eller forhold som Selskapet etter vilkårene ellers ikke svarer for.

h. Medisinsk behandling/bruk av medikamenter

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade forårsaket ved medisinsk undersøkelse, behandling e.l. eller ved inntakelse av medikamenter, med mindre den forsikrede er blitt behandlet på grunn av en ulykkesskade Selskapet svarer for. Ikke i noe tilfelle gjelder forsikringen ulykkesskade forårsaket direkte eller indirekte ved inntakelsen av sove-, smertestillende eller narkotiske midler.

i. Begrensninger ved sykdom og andre særlige tilstander

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg for dette, for eksempel epileptisk anfall, bevissthetstap, hjerneslag eller liknende.

Forsikringen gjelder ikke for følgende sykdommer eller sykelige tilstander, selv om en ulykkesskade kan påvises som årsak:

- Hjerteinfarkt.
- Kreft.
- Slagtilfelle.
- Smertetilstander i rygg, med mindre smerte har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggsøylen, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse.
- Infeksjonssykdommer, med mindre infeksjonen har kommet gjennom vevsskade som følge av en ulykkeshendelse.

I andre tilfeller settes erstatningen ned hvis det kan antas at sykkelig tilstand eller anlegg sammen med ulykkesskaden har medvirket til den forsikredes død eller invaliditet. Erstatningen nedsettes i forhold til den betydning den sykelige tilstand eller det sykelige anlegg har hatt for dødsfallet eller invaliditeten.

j. Lys og temperatur

Forsikringen gjelder ikke for ulykkesskader som skyldes lys eller temperatur.

	<p>k. Forgiftning, stikk og bitt Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes forgiftning av mat, drikke eller nytelsesmidler. Stikk og bitt av insekt regnes ikke som en ulykkeshendelse.</p> <p>l. Søk og redning Forsikringen omfatter ikke utgifter ved lete- og redningsaksjoner.</p>
<p>9.5 Skadeoppgjør og erstatningsberegning</p>	<p>Fellesregler:</p> <ol style="list-style-type: none"> Selskapet skal underrettes om dødsfall så snart som mulig. Skademelding må også snarest sendes Selskapet. Den forsikrede og selskapet har rett til å innhente lege- og spesialisterklæringer som har betydning for fastsettelsen av grunnlaget for erstatningsberegningen. Kan det antas at tilstanden vil bli bedret ved operasjon eller annen behandling, og den forsikrede uten rimelig grunn vegrer seg for å underkaste seg behandling, skal det likevel, ved fastsettelse av den endelige invaliditetsgrad, tas hensyn til den mulighet for forbedring som slik behandling ville medført, jf. FAS § 13-12. Hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset, tilhører erstatningen den forsikrede eller de etterlatte, jf. FAL § 15-1. Ønsker forsikringstaker at utbetalingen ved død skal tilfalle spesielt utvalgte personer, begunstigede, må dette forhåndsavtales med Selskapet. Hvis samboer er oppnevnt som begunstiget uten å være navngitt, skal slik samboer forstås som en person avdøde på dødsfallstidspunktet levde sammen med i et ekteskapsliknende forhold og har hatt felles folkeregistrert bostedsadresse de siste to årene, eller den person som har felles barn og felles bolig med forsikrede. En person regnes ikke som samboer dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at et lovlig ekteskap kunne inngås, eller at det var åpenbart at et samlivsbrudd hadde funnet sted på et tidligere tidspunkt. Forsikrede plikter å legge frem legitimert oppgave med originale bilag over utgifter som kreves erstattet og har bare krav på erstatning for den del av utgiftene som overstiger det som kan kreves erstattet fra annet hold.

10. Privatansvarsforsikring

<p>10.1 Hvor forsikringen gjelder</p>	<p>Forsikringen gjelder for ansvar oppstått under reise utenfor Norden.</p>
<p>10.2 Hva forsikringen omfatter</p>	<p>Forsikringen omfatter det erstatningsansvar som sikrede i egenskap av privatperson pådrar seg for skade voldt på annen person eller andres ting i forsikringstiden.</p> <ul style="list-style-type: none"> Personskade er inntruffet når en person påføres skade, sykdom eller dør. Med tingskade menes tap av eller fysisk skade påført ting (herunder dyr og fast eiendom). <p>Forsikringen omfatter det økonomiske tap den sikrede i henhold til gjeldende erstatningsrett (lov, rettspraksis) i det land skaden inntraff kan bli pålagt å erstatte.</p>

10.3 Unntak	<p>Forsikringen yter ikke erstatning for ansvar:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ved forsettlig handling eller unnlatelse. b. Som har sammenheng med sikredes yrke eller ervervsvirksomhet. c. Som eier, fører eller bruker av motorvogn, arbeidsredskap, båt, vannscooter/ vannjet, luftfartøy (unntatt modellfly), drone eller registrert trav-/galopphest som trenes for- eller deltar i løp. Dog dekkes ansvar som eier, fører eller bruker av:<ul style="list-style-type: none"> • Kano, kajakk, seilbrett/surfebrett. • Båt under 15 fot med motor mindre enn 10 hk. • Rullestol, selvgående gressklipper, snøfreser og lignende som ikke kan oppnå en hastighet på over 10 km/t. d. For skader på ting oppstått ved gravings, sprengnings-, pæling, «spuntings»- og rivningsarbeid samt ved ras, jordutglidning, dambrudd og setning i grunnen. e. Overfor reiseledsager, ektefelle, samboer, registrert partner, foreldre, besteforeldre, fosterforeldre, adoptivforeldre, svigerforeldre/svoger/svigerinne, søsken, barn, barnebarn/fosterbarn/adoptivbarn samt ektefelle, samboere og registrerte partnere til de som er nevnt. Det er familieforholdet på det tidspunktet skaden forvoldes som legges til grunn. f. For skade på sikredes andel av ting som eies i fellesskap. Det er eierforholdet på tidspunktet for skaden som legges til grunn. g. For tort og svie eller annet erstatningsansvar av straffende karakter som utmåles i tillegg til erstatning for skadelidtes økonomiske tap, f.eks. «Punitive Damages» og liknende. Forsikringen dekker ikke bøter, gebyrer o.l. h. For skade på ting som tilhører en annen, men som sikrede eller noen på vegne av sikrede bruker, leier, låner eller har mottatt til transport eller forvaring. Det svares imidlertid for skade på leid hotellrom eller ferieleilighet i form av brann og eksplosjon. i. Som alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti, herunder ansvar den sikrede må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress. j. Styreansvar. k. Ved overførsel av smittsom sykdom. l. Som sikrede har pådratt seg som følge av forurensning. m. Som sikrede har pådratt seg på objektivt grunnlag for sine barns skadeforvoldelse, sammenlignet med Lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning § 1-2. n. Som eier av fast eiendom.
--------------------	---

10.4 Skadeoppgjør og erstatningsberegning	<ul style="list-style-type: none"> a. Når et erstatningskrav er omfattet av forsikringen, tilligger det Selskapet å utrede om erstatningsansvar foreligger, forhandle med kravstilleren og om nødvendig prosedere saken for domstolene. b. Selskapet bærer sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet, også utover forsikringssummen. c. Selskapet betaler omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av selskapet. d. Hvis erstatningskravet dels omfattes og dels faller utenfor forsikringen, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er Selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svarer selskapet ikke for omkostninger som senere påløper. e. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte. Fremsettes krav om erstatning direkte mot Selskapet, skal selskapet varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Selskapets innrømmelser overfor skadelidte binder ikke sikrede.
--	---

11. Rettshjelpsforsikring

11.1 Hvor forsikringen gjelder	Forsikringen gjelder for tvist oppstått under reise utenfor Norden.
11.2 Hva forsikringen omfatter	<ul style="list-style-type: none"> a. Utgifter til juridisk bistand der sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson og tvisten springer ut av et forhold oppstått på reise utenfor Norden. b. Utgifter til sakkyndige som er oppnevnt av retten eller på forhånd godkjent av Selskapet c. Reiseutgifter som følge av at sikrede innkalles som vitne eller til avhør ved domstol i utlandet. d. Sikkerhetsstillelse som er nødvendig for frigivelse av sikrede eller Sikredes eiendeler fra tilbakeholdelse av utenlandske myndigheter. Sikkerhetsstillelsen betraktes som et rentefritt lån som skal tilbakebetales til Selskapet etter frigivelse eller pr. påkrav. e. Transportutgifter for én person etter sikredes ønske, begrenset til økonomiklasse, ut til sikrede og retur til bopelen i tilfelle sikrede blir holdt tilbake av lokale myndigheter i mer enn 48 timer.
11.3 Virkefelt i tid	<p>Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis, muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet hos motpart vil kunne anses som tvist.</p> <p>Rettshjelpsforsikringen gjelder ikke dersom sikrede ved tegningstidspunktet visste eller burde forstå at tvisten kunne oppstå.</p> <p>Tvisten må ha oppstått under reisen eller på destinasjonen før reisen er avsluttet.</p>

11.4 Hva forsikringen ikke omfatter	<p>Forsikringen dekker ikke utgifter til juridisk bistand ved uoverensstemmelser.</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Tvist mellom sikrede og reisebyrået, reisearrangøren, reiseformidleren eller en eller flere reiseledsagere. b. Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv, herunder styreoppdrag. c. Tvist om oppholdsrett. d. Tvist som har sammenheng med familie-, arve- eller skifterettslige forhold, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap. e. Tvist i forbindelse med vekselsak, inkassosak der fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner. f. Tvist i forbindelse med tvister rundt sikredes faste eiendom eller kjøp/salg av fast eiendom eller leierett (timeshare). g. Tvist i forbindelse med straffbar handling, straffesaker, ærekrenkelsessaker eller erstatningskrav i slike saker. h. Tvist i forbindelse med ferdselssaker der sikrede brukte motorisert transportmiddel. i. Tvist i forbindelse med seilbåt, luftfartøy. j. Tvist der sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker av registrert trav- eller galopphest. k. Tvist i forbindelse med ekspropriasjonssak eller skjønnssak der sikrede søker å erverve rettighet over annens eiendom. l. Tvist som gjelder erstatningsoppgjør under denne eller andre forsikringsavtaler sikrede er omfattet av i Selskapet. m. Tvist der det er åpenbart at sikredes rettskrav ikke kan vinne frem.
11.5 Forsikredes plikter og forhåndsregler ved skadetilfelle	<ol style="list-style-type: none"> a. Dersom sikrede vil søke erstatning under denne forsikringen, må Selskapet underrettes så snart som mulig, senest 12 måneder etter at advokat er engasjert. Underrettelsen må skje skriftlig. b. Sikrede plikter å begrense utgiftene mest mulig og selv bære de omkostninger som er forårsaket uten rimelig grunn.

11.6 Skadeoppgjør og erstatningsberegning	<ul style="list-style-type: none"> a. Forsikringssummen er begrenset til sikredes økonomiske interesse, maksimum 60 000,- b. Egenandelen er kr 4.000,- med tillegg av 20% av det overskytende. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist, selv om det er flere parter på samme side. Det samme også om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg. c. Idømte saksomkostninger eller rettsgebyr i ankeinstans omfattes ikke. d. Sikrede kan selv velge advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget. e. Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av utgiftene og har samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. f. Forsikringen omfatter ikke tvister der sikrede kan oppnå fri rettshjelp til føring av saken, eller at uoverensstemmelsen kan behandles ved en offentlig anerkjent klageinstans, herunder ankeinstans. g. Den juridiske assistansen omfatter ikke egentlige erstatninger eller botsliknende krav, men utelukkende de omkostninger som går med til juridisk bistand og sikkerhetsstillelse.
--	--

12. Egenandel ved leiebil på feriereise

12.1 Egenandel ved leiebil på feriereise	<p>Ved skade på eller tyveri av din leiebil til eget bruk i løpet av feriereise med minst en overnatting og i leieperioden, refunderer vi egenandelen du som leietaker blir holdt ansvarlig for i henhold til leiekontrakten du har med utleiefirmaet med inntil 10 000 kroner per skadetilfelle. Skriftlig avtale og krav fra utleiefirma på fremlegges.</p> <p>Forsikringen dekker ikke egenandel på leiebil i forbindelse med flytting eller hjemkjøring av varer.</p> <p>Forsikringen dekker ikke egenandel på helårsleid bil, leasingbil eller bil leid via bilpool (f.eks. Nabobil el lignende).</p> <p>Det er en forutsetning at skaden skjer i forsikringens gyldighetsperiode og at leiebilen ikke leies for mer enn 45 dager.</p>
---	---

13. Sikredes plikter ved skade

13.1 Melding om skade	<p>Er et forsikringstilfelle inntruffet, skal enhver som mener å ha et krav mot selskapet uten grunnnet opphold melde fra til Selskapet.</p> <p>Innbrudd, tyveri, overfall og ran skal straks meldes til nærmeste politi, eventuelt reiseleder. Anmeldelsen skal sendes Selskapet. Andre skader skal meldes til politiet hvis Selskapet forlanger det.</p> <p>Transportskader skal straks etter transporten meldes til transportør, da transportøren som regel er ansvarlig for slike skader.</p> <p>Er det oppstått tap eller skade har sikrede bevisbyrden for at et forsikringstilfelle har inntruffet.</p> <p>Skadede gjenstander må tas vare på, og på forespørsel sendes Selskapet.</p> <p>Forsikrede må kunne dokumentere at utgiftene er merutgifter ved hjelp av legeattester, kvitteringer, benyttede/ubenyttede reisedokumenter og liknende i original.</p>
13.2 Forsinket reisegods	<p>Skademelding vedlagt en bekreftelse (PIR-rapport) av forsinkelsen fra transportselskapet, originalt bagasjemerke/bagasjetag, samt originalkvitteringer for erstatningskjøp som er foretatt, sendes Selskapet snarest mulig.</p>
13.3 Reisegodsforsikring	<p>Ved tyveri, overfall, ran, osv. er det en betingelse for Selskapets erstatningsplikt at forsikrede omgående anmelder hendelsen til det lokale politiet. Dersom skaden er skjedd mens bagasjen har vært i transport-/luftfartsselskapets varetekt, skal forsikrede omgående anmelde skaden til dette selskapet og skaffe dokumentasjon på anmeldelsen (PIR-rapport).</p> <p>Dreier det seg om skader der tapet ansees å overstige kr 10.000,-, skal forsikrede straks kontakte Selskapet, og deretter snarest sende skademelding til Selskapet. Vedlegg originalkvittering for anmeldelse til ovennevnte myndigheter, samt originaldokumentasjon på verdien av de stjålne eller tilskadekomne effektene.</p>
13.4 Melding om skade ved sykdom og ulykke	<p>Ved sykehusopphold (unntatt helt alminnelige legebesøk), eller hvis utgiftene under punkt om Reisesyke må antas å overstige kr 5 000,- må Selskapet eller SOS International underrettes øyeblikkelig.</p> <p>Ved skader/legebesøk hvor Selskapet ikke får beskjed, er det et krav for refusjon av utgifter at Selskapet mottar originalbilag og skademelding senest fem måneder etter at skaden oppsto.</p> <p>Det må forelegges nødvendig dokumentasjon for behandling og en legeerklæring med diagnose og opplysninger om eventuell foreskrevet medisin.</p>

13.5 Kontakt ved akutt sykdom og ulykke	<p>Dersom forsikrede under reisen får behov for assistanse grunnet akutt sykdom eller ulykke, skal SOS International kontaktes.</p> <p>SOS har eget legekorp, og har et kontaktnett av leger og sykehus verden over.</p> <p>SOS International yter også i enkelte tilfeller hjelp, innenfor rammen av avtalt forsikringssum, ved akutt behov for økonomisk hjelp som følge av dekningsberettiget skade/begivenhet. SOS International vil kunne foreta en foreløpig saksbehandling og utbetaling på akutte skader.</p> <p>Endelig oppgjør vil foretas av Selskapet etter hjemkomst.</p> <p>SOS International Nitivej 6, 2000 Fredriksberg, Danmark Tlf.: +45 70 10 50 50</p>
13.6 Hjemkall	<p>SOS International skal kontaktes omgående med det formål å få en vurdering av hvorvidt det under de inntrufne omstendigheter ytes erstatning for hjemkall. I så tilfelle vil SOS International ordne med ekstraordinær hjemreise samt eventuell returreise.</p>
13.7 Erstatningskrav ved reiseansvar	<p>Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller direkte mot selskapet, plikter sikrede for egen regning å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen. • Utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig for å møte ved forhandlinger og rettergang. <p>Forsikrede må aldri selv innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningsansvar.</p>
13.8 Kontakt ved andre skader	<p>Skader som ikke gir et akutt behov for assistanse meldes Selskapet etter hjemkomst.</p>
13.9 Sikredes plikt til å begrense tapet	<p>Er det oppstått skade/tap/utgifter skal sikrede/forsikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes for å avverge eller begrense dette, se FAL §§ 13-11 og 13-12.</p>
13.10 Sikring av krav mot andre	<p>Foreligger det mulighet for å gjøre tredjemann, f.eks. hotell eller transportselskap, ansvarlig for skaden, plikter sikrede straks å ta de nødvendige skritt til sikring av kravet.</p>
13.11 Krav dekket i flere selskaper	<p>Er det flere forsikringer som dekker samme tap/skade, kan sikrede velge hvilket forsikringsselskap som skal brukes inntil det totale tap er dekket. Erstatningen utliknes forholdsmessig.</p> <p>Dersom sikrede må forstå at Selskapet kan få et regresskrav mot en annen tredjepart, skal sikrede gjøre de nødvendige tiltak for å sikre regressen inntil Selskapet kan fremme sitt krav.</p> <p>Er det tegnet flere forsikringer som dekker skaden skal selskapene varsels og selskapenes samlede ansvar kan ikke overstige det reelle tap.</p> <p>Kan tapet kreves erstattet av andre, trer Selskapet inn i sikredes erstatningskrav for den del av sikredes tap som er utbetalt av Selskapet.</p>

13.12 Konsekvenser ved brudd på bestemmelsene om sikredes plikter ved skade	Oppstår en skade/tap/utgifter som følge av at sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt forsømmer sine plikter etter bestemmelsene i dette kapittelet, kan Selskapets ansvar settes ned eller faller bort.
--	--

14. Øvrige bestemmelser ved skadeoppgjør

14.1 Forsikringstakers opplysningsplikt	<p>Selskapet kan kontrollere sikredes opplysninger ved henvendelser til forretninger eller andre.</p> <p>Den som ved skadeoppjøret gir uriktige eller ufullstendige opplysninger, kan miste ethvert erstatningskrav mot Selskapet, både under denne og andre forsikringsavtaler, jf. FAL §§ 8-1 og 18-1. Har Selskapet utbetalt erstatning for et tap/en skade som forsikringsavtalen ikke omfatter, plikter sikrede, eller den sikrede kan identifiseres med, å betale erstatningen tilbake.</p>
14.2 Nødvendige undersøkelser	<p>Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.</p>
14.3 Konsekvenser ved brudd på sikkerhetsforskrift	<p>Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan Selskapet være helt eller delvis fri for ansvar (jf. FAL § 4-8).</p>
14.4 Handlinger, unnlatelser/identifikasjon	<p>Dersom sikredes rett til erstatning bortfaller helt eller delvis som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, får dette samme virkning også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser gjort av sikredes ektefelle eller personer som sikrede lever sammen med i fast etablert forhold, jf. FAL § 4-11.</p> <p>Brudd på opplysningsplikten som selskapet kan påberope seg overfor forsikringstakeren etter FAL § 4-2, kan påberopes overfor andre som måtte være sikret under forsikringen.</p>
14.5 Spesielt ved personskade og sykdom	<p>Ved enhver personskade/sykdom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skal forsikrede snarest oppsøke lege, underkaste seg regelmessig behandling og følge legens forskrifter når skadetilfellet er inntruffet. • Har Selskapets/SOS Internationals lege rett til å søke etter opplysninger om forsikredes helsetilstand og behandling hos leger eller sykehus som har behandlet forsikrede, og om nødvendig drøfte forhold som er opplyst overfor Selskapet med disse. Selskapet garanterer full diskresjon når det gjelder slike opplysninger. • Har Selskapet rett til å kreve at forsikrede lar seg undersøke av Selskapets/SOS Internationals lege eller en lege som er utpekt av Selskapet. Dersom Selskapet finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig. Ved dødsfall har Selskapet rett til å forlange obduksjon. Selskapet vil i så tilfelle betale alle omkostninger i forbindelse med ovennevnte.

14.6 Dekning av utgifter/sikredes plikt til å dokumentere kravet	<p>Utgifter til transport som ikke er ordnet av Selskapet, dekkes inntil de omkostninger Selskapet ville ha hatt ved å sørge for tilsvarende transport, dog utbetales det maksimalt et beløp tilsvarende billettprisen for rutefly – ordinær økonomiklasse.</p> <p>Tap i forbindelse med en skade i form av utgifter kan aldri kreves erstattet med mer enn sikredes reelle økonomiske utgifter. Utgifter som blir refundert av andre dekkes således ikke.</p> <p>Sikrede/forsikrede er forpliktet til å fremskaffe og fremvise original dokumentasjon for utgifter eller skader det søkes om erstatning for, herunder originale kjøpskvitteringer, garantibevis, politikvittering, rapport fra transportselskapet, guider, hotellpersonale o.l. Ved private utlegg eller utgifter til sykehus, lege og medisin som forsikrede skal ha refundert fra Selskapet, skal originalbilag og skademelding være Selskapet i hende seneste fem måneder etter skadetilfellet.</p>
---	---

15. Spesielle bestemmelser

15.1 Spesielle bestemmelser for reise	<ol style="list-style-type: none"> a. Det er en forutsetning at forsikrede og/eller sikrede ved avreise var medlem av folketrygden. b. Ved reiser innad i Norden erstattes ikke utgifter som omfattes av nordisk trygdekonvensjon eller folketrygden. I andre tilfeller, dvs. når Selskapet har erstattet forpliktelsene i henhold til norsk folketrygd eller EØS-avtalens regler om rett til stønad ved medisinsk behandling, kan Selskapet på forsikredes vegne rette ethvert krav mot disse og beholde det beløp som ellers ville tilfalt forsikrede. c. Forsikringen omfatter ikke reiser til områder der Utenriksdepartementet: <ul style="list-style-type: none"> • Fraråder reiser til/opphold i. • Fraråder reiser som ikke er strengt nødvendige. d. Forsikringen fornyes med ett år om gangen, hvis ikke forsikringstakeren sier opp avtalen innen én måned etter at Selskapet har sendt ordinært premievarsel for det nye forsikringsåret. Forsikringsavtalen kan ellers kun avsluttes ved overførsel til annet selskap i relasjon til tilbakebetaling av premie for resterende periode. e. Tegning kan ikke finne sted etter avreise fra Norge, med mindre dette er særskilt avtalt og det fremgår av forsikringsbeviset.
--	---

**15.2 Særlige
begrensninger i
Selskapets
erstatningsplikt**

- a. Forsikringen dekker ikke tap eller skade som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv og vulkanske utbrudd.
- b. Forsikringen dekker ikke tap eller skade som direkte eller indirekte er forårsaket av- eller står i sammenheng med atomskade, uansett årsak, fra atomsubstans (se Atomenergiloven av 12. mai 1972 nr. 28 § 1 c og h.).
- c. Forsikringen omfatter ikke deltakelse i ekspedisjoner eller liknende reiser slik som for eksempel reiser til Antarktis eller kryssing av Grønland.
- d. Forsikringen dekker ikke indirekte tap.
- e. Forsikringen dekker ikke kav som oppstår som en direkte eller indirekte følge av:
- Streik
  - Lockout
  - Arrest
  - Konkurs
  - Beslaglegging eller andre inngrep foretatt av en offentlig myndighet
- f. Forsikringen dekker ikke enhver utgift etter hjemkomst til Norge. Dette unntaket gjelder ikke ulykkesdekningen.
- g. Forsikringen dekker ikke erstatningskrav som er dekket av annen forsikring.
- h. Dekning i tilfelle krig
Forsikringen dekker ikke skade som har oppstått direkte eller indirekte som en følge av krig eller krigslignende handlinger. Forsikringen dekker imidlertid opptil 30 dager fra starten av begivenhetene nevnt i dette punkt, når sikrede var på feriereise i et område som før innreise var betegnet som fredelig.
- Begrensningene og unntakene i vilkårene for øvrig gjelder ved erstatningsvurderingen og erstatningsberegningen.
- Selskapet svarer ikke i noe tilfelle for skade ved utbrudd av krig eller alvorlig uro/opprør i områder hvor det er krig/uro når forsikrede reiser inn i området/landet.
- i. Forsikringen omfatter ikke tapt arbeidsfortjeneste – uansett årsak.